

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tallinna Halduskohus
Kohtunik	Ruth Prigoda
Otsuse avalikult teatavaks tegemise aeg ja koht	26. jaanuar 2026, Tallinn
Haldusasja number	3-25-4566
Haldusasi	OÜ Warren Safety kaebus tühistada Transpordiameti riigihankes viitenumbriga 299816 riigihangete vaidlustuskomisjoni 02.12.2025 otsus nr 248-25/299816 ning kohustada Transpordiametit viima riigihanke alusdokumendid õigusaktidega kooskõlla
Vaidlustatud riigihanke nimetus ja viitenumber	„Ida-Harju hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299816)
Menetlusosalised ja nende esindajad	Kaebaja (vaidlustaja) – OÜ Warren Safety, lepinguline esindaja vandeadvokaat Kristina Uuetoa-Tepper Vastustaja (hankija) – Transpordiamet, volitatud esindajad Monika Pihlak, Gertrud Suve ning Viktor Kisseljov
Vaidlustatud riigihangete vaidlustuskomisjoni lahend	02.12.2025 otsus nr 248-25/299816
Asja läbivaatamise vorm	Avalikul kohtuistungil 7. jaanuaril 2026

RESOLUTSIOON

- Võtta asja materjalide juurde riigihanke viitenumbriga 300381 ja 299569 tehnilised kirjeldused osas, milles need puudutavad Veneküla parklat.**
- Rahuldada kaebus osaliselt.**
- Tühistada riigihangete vaidlustuskomisjoni 02.12.2025 otsus nr 248-25/299816 osas, milles vaidlustuskomisjon:**
  - jättis rahuldamata Warren Safety OÜ 04.11.2025 vaidlustuse riigihanke „Ida-Harju hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299816) alusdokumentide lisa 26 punktides 4.2 ja 4.3 tellitavate tööde ja teenuste (Veneküla parkla valveteenus, sh dispetšer teenus, ja elektrikäit) osas; ning**
  - jättis vaidlustusmenetluse kulud tervikuna kaebaja kanda.**
- Teha asjas uus otsus ning tuvastada, et riigihanke „Ida-Harju hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299816) alusdokumentide lisa 26 on punktides 4.2 ja 4.3 tellitavate tööde ja teenuste (Veneküla parkla valveteenus, sh dispetšer teenus, ja elektrikäit) osas vastuolus kehtiva õigusega ning kohustada Transpordiametit viima need kooskõlla kehtiva õigusega.**

5. Mõista Transpordiametilt OÜ Warren Safety kasuks välja menetluskulud summas 2950 eurot, millest vaidlustusmenetluse menetluskulud on 1450 eurot (sh riigilõiv) ning kohtumenetluse menetluskulud on 1500 eurot (sh riigilõiv).

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 10 päeva jooksul arvates otsuse avalikult teatavakstegemisest, s.o hiljemalt 05.02.2026. Kui apellant ei ole apellatsioonkaebuses märkinud, et soovib asja arutamist kohtuistungil, eeldatakse, et ta on nõus kirjaliku menetlusega. Hankeasjas ei ole vastuapellatsioonkaebuse esitamine lubatav.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Transpordiamet (edaspidi ka *hankija*) avaldas 12.09.2025 riigihangete registris avatud hankemenetlusega läbiviidava riigihanke „Ida-Harju hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299816, (edaspidi *riigihange* või *hooldushange*) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi *RHAD*).

2. Hankija muutis 17.10.2025 riigihanke alusdokumente selliselt, et täiendas RHAD-i koosseisus olevat hankelepingu projekti lisaga 26. Lisas 26 kohaselt soovib hankija lisaks Ida-Harju riigiteede korrashoiule hankida ka järgmised Veneküla ja Vao veoautode parkla hooldustööd:

- Veneküla ja Vao parkla väliterritooriumi ja hoonete heakord – 01.10.2026–30.09.2031.
- Veneküla parkla valveteenus, sh dispetšer teenus – 01.11.2026–30.09.2031.
- Veneküla parkla elektrikäit – 01.11.2026–30.09.2031.
- Veneküla parkla reoveemahuti tühjendus (sh õli- ja liivapüüduri hooldus) – 01.01.2029–30.09.2031.
- Veneküla parkla hoonete ventilatsioonisüsteemide hooldus – 01.11.2026–30.09.2031.
- Veneküla parkla hoonete kliimaseadmete hooldus – 01.11.2026–30.09.2031.

Igale hooldustööle kehtestati lisa 26 lisadega 1–6 ka eraldiseisev tehniline kirjeldus.

3. Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi *VAKO*) laekus 04.11.2025 OÜ Warren Safety (edaspidi ka *vaidlustaja*) vaidlustus RHAD-i lisa 26 vaidlustamiseks ning vaidlustatud tööde väljajätmiseks RHAD-ist. VAKO 17.11.2025 istungil täpsustatu kohaselt oli vaidlustuse nõudeks viia RHAD õigusaktidega kooskõlla osas, mille kohaselt riigihanke pakkumus peab sisaldama Veneküla parklas teenuste osutamist seoses hoonete sise- ja välikoristusega ning turvateenust (valve ja dispetšer), elektrikäidukorraldusteenust, reoveemahuti tühjendamist (sh õli ja liivapüüduri hooldus), parklahoonete ventilatsioonisüsteemide ja kliimaseadmete hooldust (edaspidi koos *vaidlusalused tööd ja teenused*).

4. VAKO tegi 02.12.2025 otsuse nr 248-25/299816 (edaspidi *VAKO otsus*), millega jättis vaidlustuse rahuldamata ja vaidlustaja menetluskulud tema enda kanda. VAKO otsuse põhjendused on kokkuvõetult järgmised:

4.1. Kuigi vaidlusalused tööd ja teenused ei ole otseselt teehooldustööd kitsas tähenduses, on hankijal siiski õigus määrata hankelepingu ese, lähtudes oma vajadustest. Riigihangete seadus (edaspidi *RHS*) ei sätesta reegleid, milliseid teenuseid võib ühe hanke raames koos hankida. Samuti ei muuda tingimusi õigusvastaseks see, et vaidlusaluste tööde ja teenuste lisamine ei tulene otseselt Euroopa Liidu või Eesti õigusaktidest. Hankijal ei ole keelatud hankida kompleksteenust, kui see vastab tema hinnangul paremini vajadustele. Hankijal on avar kaalutlusruum otsustamiseks, kuidas korraldada riigiteede koosseisu kuuluvate objektide, sh

parklate, korrashoidu. Vaidlustaja ei väida, et parkla korrashoid ei oleks üldse hankija ülesanne, vaid vaidles vastu sellele, et seda tellitakse teehoolduslepingu osana. VAKO ei kontrolli hankija otsuste otstarbekust ja majanduslikku põhjendatust.

4.2. Proportsionaalsuse ja konkurentsi kaitse põhimõtted ei tähenda hankija kohustust kujundada hanketingimused selliselt, et need oleksid vastuvõetavad võimalikult laiale pakkujate ringile. Hankija ei pea arvestama kõigi potentsiaalsete pakkujate ärimudelite, pädevuste või ressurssidega. Hankija võib lähtuda enda vajadustest, isegi kui see muudab hankes osalemise mõnele ettevõtjale keerukamaks või ebasoodsamaks. Kui tingimused on kõigile potentsiaalsetele pakkujatele ühesugused, ei ole tegemist iseenesest konkurentsioiguse rikkumisega.

4.3. Hanketingimusi ei muuda õigusvastaseks ka asjaolu, et vaidlusaluste tööde teostamine võib eeldada alltöövõtjate kaasamist või täiendava pädevuse omandamist. RHAD ei kohusta pakkujaid kasutama alltöövõtjaid ega piira viisi, kuidas pakkuja lepingu täitmiseks oma ressursse korraldab. See kuulub pakkuja ettevõtlusvabaduse ja äririski hulka.

4.4. Asjas ei oma tähtsust, et hankija ei ole varasemalt vaidlusaluseid töid ja teenuseid koos hankinud. Iga riigihanget tuleb hinnata eraldi ning hankija ei ole uues hankes seotud varasemate hangete lahenduste ega praktikaga. Asjaolu, et tegemist on uue lähenemise või praktika laiendamisega, ei muuda hanketingimusi iseenesest õigusvastaseks.

5. OÜ Warren Safety (edaspidi ka *kaebaja*) esitas 12.12.2025 Tallinna Halduskohtule kaebuse tühistada VAKO otsus ning kohustada Transpordiametit viima riigihanke „Ida-Harju hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026–2031” (viitenumber 299816) alusdokumendid kaebuses käsitletud osades vastavusse õigusaktidega ettenähtud nõuetega.

MENETLUSOSALISTE SEISUKOHAD

6. Kaebaja seisukoht

6.1. Kaebaja vaidlustab hankija 17.10.2025 RHAD-is tehtud muudatusi, mis ei seostu riigiteede korrashoiuga. Nimelt täiendas hankija 17.10.2025 RHAD-i hankelepingu projekti lisaga 26, mille kohaselt tuleb hankelepingu täitjal Veneküla parklas teostada hoonete (söögi hoone (14 m²) ja hügieeni hoonete (41 m²)) väli- ja sisekoristust, samuti osutada valve- ja dispetšerteenust, teostada elektrikäitu, tühjendada reoveemahutit (sh hooldada õli- ja liivapüüdurit), hooldada parkla hoonete ventilatsioonisüsteeme ja kliimaseadmeid. Selles osas on RHAD-i muudatused vastuolus RHS § 3 punktidega 1, 2, 3 ja 5, kuna riigiteede hooldajalt nõutavate teenustega piirab hankija konkurentsi, tegutseb meelevaldselt ja läbipaistmatult ning kahjustab avalike rahaliste vahendite säästlikult ja otstarbekalt kasutamise nõuet.

6.2. Kaebaja ei pea Veneküla parkla osas õigusvastaseks Veneküla parkla heakorratööd (hankelepingu projekti lisa 26 lisa 1 punktid 3.1-3.4), mis moodustavad mõistlikult ka valdava osa Veneküla parklas vajalikest töödest (Google Mapsi foto Veneküla veoautode parklast).

6.3. Vaidlust ei ole, et hankija ei ole eelnevalt korraldanud hankeid, mille objektiks oleks riigiteede korrashoid koos selliste teenustega, mida Veneküla parklas 17.10.2025 muudatustega hankida soovitakse. Seejuures on tähelepanuväärne, et paralleelselt käesoleva hankega on hankija korraldanud hanked, mille esemeks on vaidlusaluste teenuste ostmine Veneküla parklas (vt riigihanked viitenumbriga 300381; 299569; 300446).

6.4. Väär on hankija VAKO-s avaldatud väide, et puuduvad objektid, milles oleks üheaegselt vajalikud Veneküla parklale sarnased teenused. Faktiliselt asuvad Ida-Harju piirkonnas Veneküla parkla ehitistega analoogsed ehitised (statsionaarsed WC-d), aga samuti virgestusalad koos laudade, prügikastidega jne, ka kolmes täiendavas parklas (Arduristi parklatee, Saarnakõrve parklatee, Pala parklatee). Teehooldaja kohustuseks on nende parklate territooriumi hooldus, aga mitte parklas asuvate ehitiste hooldamine. Kaebaja lükkas ümber hankija väite, et Veneküla parkla on ainuke veoautodele mõeldud parkla. Hankija viis läbi lihthanke „Laeva veoautode parkla WC hooldamine 2024–2027“ (viitenumber 285556), mille hulka kuulub Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteel asuva Laeva veoautode parkla hoone (milles on ka erinevad WC-d) sisemine ja välimine hooldus, sh varustamine tarvikutega ja reoveemahuti tühjendamine. Hoonete tehno ruumid on ka valvestatud, kuid valveteenust osutatakse hankija poolt eraldi sõlmitud lepingu alusel ehk ka seda teenust ostab hankija eraldi parkla WC muust hooldamisest.

6.5. Väär on VAKO seisukoht, et hankija kaalutlusruum on sedavõrd avar, et VAKO-l ei ole võimalik sinna sekkuda. Hankija tegevust piiravad RHS §-s 3 sätestatud põhimõtted ning hankija on neid piire ületanud. Riigihankega tellitakse ehitustööde all teenuseid, mis ei ole teehooldusega seotud. RHSi mõttes parkla opereerimisteenus ei ole teenus, mis toimiks funktsionaalselt koos teede hooldustöödega, mistõttu on põhjendamatult tellida vastavaid teenuseid ühes hankes selliselt, et teede hooldustöid ei ole võimalik pakkuda, kui samaaegselt ei paku ka Veneküla parkla osas teenuseid, mille sisuks on parkla opereerimine. Kohtupraktika kohaselt peavad hankelepingu esemele seatud tingimused olema proportsionaalsed, põhjendatud ja lähtuma asjakohastest argumentidest. Üksnes senikaua, kuni hankija seatud tingimusele on objektiivne põhjendus olemas ja see ei ole diskrimineeriv, ei ole tingimus RHS § 88 lg-ga 7 vastuolus. See, et hankijal on õigus määratleda, millist teenust soovib hankija osta, ei välista hankija kohustust jälgida riigihankemenetluse põhimõtteid.

6.6. RHAD-i muutmist põhjendab hankija tehnilis-majanduslike kaalutlustega, kuid need on sisutühjad. Isegi kui mõnda, et Veneküla parkla teenused on ühe hanke raames tellitavad, on hankija rikkunud RHS § 27 lg-s 2 sätestatud põhjendamiskohustust. Hankija ei ole põhjendanud, miks vaidlustatud teenuseid ei ole põhjendatud tellida eraldi riigihangetega. Samuti ei ole hankija põhjendanud, miks Veneküla parkla sisuliselt opereerimisteenus ei ole eraldatav hanke ülejäänud objektiks, milleks on riigiteede korrashoid. Enne muudatuse tegemist oli hanke eeldatav maksumus 19,8 miljonit eurot ning muudatuse tegemise järgselt hankija eeldatavat maksumust ei muutunud. Seega on hankija hinnangul tegemist rahalises mõttes täiesti ebaoluliste töödega, mis samas piiravad väga oluliselt hankes osalemist, kuivõrd eeldavad äärmiselt laia hulka erinevaid pädevusi, mida teehooldustööde tegijatel ei ole.

6.7. Hankija viib paralleelselt käesoleva hankega läbi eraldi riigihankeid samadele või sarnastele teenustele, sh Veneküla parklas: Transpordiameti hoonete ja rajatiste turvateenus (viitenumber 300381), Transpordiameti hoonete elektripaigaldiste käidukorraldusteenus 2026–2028 (viitenumber 299569; lepingud 04.12.2025 ProSystem OÜ ja OOM Konsult), ning Harju maakonna sadeveepumplate hooldus- ja valveteenus 2026–2030 (viitenumber 300446).

7. Vastustaja (hankija) seisukoht

7.1. Kaebus ei ole põhjendatud ning tuleb jätta rahuldamata. VAKO otsus on seaduslik ja põhjendatud. Kuigi kaebaja püüab luua muljet, et vaidlusaluste tööde ja teenuste tellimine on hankija mugavus, siis nii see ei ole. Vastustaja on korduvalt selgitanud, et talle on oluline, et kogu parkla tervikuna toimiks ja täidaks oma eesmärgi, mh ka kohustusi, mis tulenevad otseselt või kaudselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 2024/1679. Just hankes sätestatud tingimustel on kõige optimaalsemalt võimalik tagada Veneküla parkla eesmärgipärane toimimine

tervikuna järjepidevalt, piiranguteta, probleemideta, lünkadeta jne. See tagab ka parkla kasutajale kõik lubatud teenused ja mugavused alates ligipääsusüsteemis sisse- kuni välja registreerimiseni nii sõidukiga kui jalgsi liiklemisel. Seega on vastustaja eesmärgi saavutamiseks oluline, et kõik tööd ja teenused on juhitud ühe lepingupartneri poolt, mis võimaldab operatiivselt ja koordineeritult probleemidele reageerida ja neid lahendada ning vältida vastutuse liigset hajutatust erinevate töövõtjate vahel. Ka VAKO leidis, et vaidlusaluste tööde ja teenuste hankimine riigiteede korrashoiu raames, kuivõrd need on lahutamatuks osaks riigiteede võrgust, ei ole ilmselgelt meelevaldne. Kaebaja on järjepidevalt jätnud tähelepanuta, et hankijal on hanketingimuste määratlemisel avar kaalutlusruum ning üksnes hankija enda otsustada on, mida ja millistel tingimustel ta hankida soovib.

7.2. Välistatud ei ole, et lisas 26 toodud tööde ja teenuste osutamiseks kasutab tulevane lepingupartner alltöövõtjaid, kuid hange selleks ei kohusta. Kaebaja on viidanud RHS § 88 lg-le 7, mis sätestab, et tehniline kirjeldus peab tagama kõigile ettevõtjatele võrdsed tingimused pakkumuse esitamiseks ega tohi tekitada objektiivselt põhjendamatuid takistusi riigihangete avamisel konkurentidele. Hankija on sellest teadlik ning on RHAD koostamisel sellega ka arvestanud.

7.3. Õige on VAKO järeldus, et hankijal on õigus määrata hankelingu ese oma vajadustest lähtuvalt. Muuhulgas nõustus VAKO vastustajaga ka selles, et parklad ja nende taristu täidavad olulist funktsiooni autojuhtide mugavuse ning liiklusohutuse tagamisel ning vastustaja enda otsustada on, kuidas nende toimimine ja püsiv korrashoid hangitakse. Samuti toetab VAKO otsus seisukohta, et vastustajal kui tee omanikul peab olema piisav kaalutlusruum otsustamiseks, kuidas täita oma seadusest tulenevaid kohustusi. Kaebuses ei ole läbivalt esitatud vastustaja seisukohtadele ega VAKO otsuse põhjendustele ühtki vastuargumenti, millele vastustajal oleks võimalik kohtumenetluses täiendavalt selgitusi anda.

7.4. Asjakohased ei ole argumendid, mis seonduvad varasemate hangetega. Kaebuses on esitatud näiteid muuhulgas parklatest, mis ei asu Ida- Harju korrashoiupiirkonnas, ja sadeveepumplast, mis ei asu Veneküla parkla territooriumil ning seetõttu ei ole mitte kuidagi seotud käesoleva vaidlusega. Vastustaja selgitab vaid seda, et ta on rangelt seotud kõikide enda sõlmitud riigihankelepingutega ning isegi kui vastustaja otsustab muuta varasemat praktikat, siis ei saa toimuda kõik muutused üleöö, sh varasemate hankelepingute lõpetamine või muutmine. Muudatusi hankimises saab teha vaid järk-järgult ning vajadusel on vastustajal õigus viia läbi pilootprojekte jms. Lisaks juhib vastustaja tähelepanu, et veokiparklate pronkstaseme nõuded hakkasid kehtima alles 2024. aastal.

7.5. Riigihanke alusdokumendis riigihanke osadeks jaotamise põhjenduse esitamisel on lähtutud RHS-is sätestatust, et juhul kui riigihanget osadeks ei jaotata, tuleb seda põhjendada. Vastustaja hinnangul ei ole mõistlik ega vajalik RHAD-is põhjendada, miks ei ole kogu riigiteede ja nende juurde kuuluvate sildade, viaduktide, parklate, bussiootepaviljonide, liiklusmärkide ja kõige muuga seotud tööde hankimine eraldi riigihangetena mõistlik. Vastustaja on lähtunud sellest, et hangib riigiteede korrashoidu (ning kõike selle juurde kuuluvat) kompleksteenuseks, mis on jaotatud kuueteistkümneks osaks vastavalt piirkondlikule jaotusele.

8. Kaebaja eesmärk RHAD-i vaidlustamisel on pidada läbirääkimisi temale soodsamate või sobilike hankelingu tingimuste sätestamise saavutamiseks, mis ei ole avatud hankemenetluses lubatud. RHS ei anna pakkujaile õigust nõuda, et pakkumuse tegemine peab olema talle meeleväärne ning riskivaba. Vastustaja on seisukohal, et tal ei ole kohustust kehtestada potentsiaalsetele pakkujatele meeleväärseid hanketingimusi ning võimalikud pakkujad ei saa hankedokumentide vaidlustamisega kaubelda endale sobilikke või soodsamaid hankelingu

tingimusi. Kui kaebajale ei ole hanketingimused vastuvõetavad või lepinguga kaasnev äririsk on põhjendamatult suur, on tal õigus jätta pakkumus esitamata. Lisaks sellele on pakkujatel (sh kaebajal) võimalik sõlmitavas hankelepingus lepinguliste õiguste ja kohustuste tasakaalustamiseks määrata pakkumuse hind selliselt, et see oleks RHAD-is sätestatud kohustusi ja riske arvestades piisav.

KOHTU PÕHJENDUSED

9. Hankija täiendas 17.10.2025 RHAD-i, lisades sellesse lisa 26¹, millega otsustas tellida lisaks Ida-Harjumaa teehooldusele ka Veneküla ja Vao veoautode parkla hooldustööd. Hooldustööd, mille hankija riigihankesse lisas, on vastavalt RHAD lisa 26 „Veneküla (Koplimetsa) ja Vao parklate hooldustööd. Tehniline kirjeldus“ punktidele 4.1–4.6 järgmised:

- Veneküla ja Vao parkla väliterritooriumi ja hoonete heakord – 01.10.2026–30.09.2031 punkt 4.1).
  - Veneküla veoautode parkla territoorium, haljastuse ja hoonete heakord.
  - Vao parklate territoorium ja haljastuse heakord;
- Veneküla parkla valveteenus, sh dispetšer teenus – 01.11.2026-30.09.2031 (punkt 4.2);
- Veneküla parkla elektrikäit – 01.11.2026-30.09.2031 (punkt 4.3);
- Veneküla parkla reoveemahuti tühjendus (sh õli- ja liivapüüduri hooldus) – 01.01.2029–30.09.2031 (punkt 4.4);
- Veneküla parkla hoonete ventilatsioonisüsteemide hooldus – 01.11.2026-30.09.2031 (punkt 4.5);
- Veneküla parkla hoonete kliimaseadmete hooldus – 01.11.2026-30.09.2031 (punkt 4.6).

10. Kaebaja vaidlustas lisa 26 Veneküla parkla osas ning vaidlus puudutab järgmisi hooldustöid:

- Veneküla veoautode parkla territoorium, haljastuse ja hoonete heakord osas, mis puudutab soojakute sisemist heakorda (lisa 26 lisa 1 punkt 1); põrandate süvapesu ja kaitsetöötlust (lisa 26 lisa 1 punkt 2), soojakute välispiirete ja tarindite puhastamine (lisa 26 lisa 1 punkt 4); territooriumil asuvate rajatiste ja seadmete hooldus ning remont (lisa 26 lisa 1 punkt 3.6)²;
- Veneküla parkla valveteenus, sh dispetšer teenus;
- Veneküla parkla elektrikäit;
- Veneküla parkla reoveemahuti tühjendus (sh õli- ja liivapüüduri hooldus);
- Veneküla parkla hoonete ventilatsioonisüsteemide hooldus;
- Veneküla parkla hoonete kliimaseadmete hooldus.

11. Ehkki kohus leiab, et põhimõtteliselt ei välista RHS hankija õigust hankida sama riigihanke kaudu teehoolduse tervikteenust, st riigiteede teehooldust koos riigiteede võrku kuuluvate parklate opereerimisega, siis konkreetsel juhul on 17.10.2025 muudetud RHAD lisa 26 osaliselt (lisa 26 punktides 4.2, 4.3) vastuolus RHS § 3 punktidega 1, 2, 3 ja 5. Kohtu hinnangul seisneb vaidlustatud osas RHAD-i õigusvastasus selles, et sisuliselt hangib hankija töid ja teenuseid, mille osas viis ta läbi käesoleva hankega paralleelsed hankemenetlused ning kus ta on sõlminud kehtivad riigihanke lepingud.

12. Esmalt analüüsib kohus neid RHAD lisas 26 hangitavaid teenuseid, mille osas viis hankija käesolevas asjas vaidlustatud hankega läbi samaaegselt riigihanked ning mille osas hankija 2025. aasta detsembris hankelepingud sõlmis (I). Seejärel analüüsib kohus neid RHAD lisa 26

¹ Digitaalse kohtutoimiku lk 21–40.

² Kaebaja ei vaidlustanud lisa 26 osas, mis puudutab Veneküla parkla välimist heakorda talve- ja kevad-sügis perioodil (punktid 3.1–3.4)

töid ja teenuseid, mille osas hankija 2025. aastal kehtivaid hankelepingsid sõlminud ei ole või mille täitmine läheb lepingutäitjale üle pärast seni kehtiva hankelepingu täitmise tähtaja lõppemist (II). Viimasena lahendab kohus menetluskulude hüvitamise taotlused.

(I)

13. Kaebaja viitas järgmistele riigihangetele, mis on kattuvad käesolevas asjas vaidlustatud riigihanke lisas 26 hangitavate teenustega:

- Riigihange viitenumbriga 300381 „Transpordiameti hoonete ja rajatiste turvateenus“. Vastavalt riigihangete registrile avaldati hange 30.09.2025; leping sõlmiti 23.12.2025 ning selle täitmise tähtaeg on kuni 30.04.2029. Hankelepingu osaks on Veneküla parkla turvateenus ja klienditugi (tugiteenus, dispetšeriteenus); valvesüsteemi hooldus ja ATS hooldus. Võrreldes riigihanke 299816 ja 300381 tehnilist kirjeldust³ Veneküla parkla valveteenuse, sh dispetšeriteenuse osas, siis sisuliselt hangib hankija sama teenust, mille osas ta riigihankes viitenumbriga 300381 23.12.2025 hankelepingu sõlmis.
- Riigihange viitenumbriga 299569 „Transpordiameti hoonete elektripaigaldiste käidukorraldusteenus 2026-2028“. Vastavalt riigihangete registrile avaldati hange 01.09.2025; leping sõlmiti 04.12.2025 ning selle täitmise tähtaeg on kuni 31.12.2028. Hankelepingu osaks on ka Veneküla parkla elektripaigaldiste käidukorraldusteenus ning võrreldes riigihanke 299816 ja 299569 tehnilist kirjeldust⁴ Veneküla parkla elektripaigaldise käidukorraldusteenuse osas, siis sisuliselt hangib hankija sama teenust, mille osas ta riigihankes 299569 04.12.2025 hankelepingu sõlmis.
- Riigihange viitenumbriga 300446 „Harju maakonna sadeveepumplate hooldus- ja valveteenus 2026-2030“. Vastavalt riigihangete registrile avaldati hange 23.09.2025; leping sõlmiti 01.12.2025 ning selle täitmise tähtaeg on kuni 31.12.2030. Riigihanke alusdokumentide kohaselt on hankelepingu osaks ka Veneküla parkla kahe sadeveepumpla hooldus- ja valveteenus⁵.

14. RHS § 3 punktid 1–3 ja 5, millele kaebaja viitab, sätestavad, et riigihanke korraldamisel on hankija kohustatud järgima järgmisi põhimõtteid:

- hankija tegutseb riigihanke korraldamisel läbipaistvalt, kontrollitavalt ja proportsionaalselt (punkt 1);
- hankija kohtleb kõiki isikuid /.../ võrdselt ja jälgib, et kõik isikutele seatavad piirangud ja kriteeriumid oleksid riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalsed, asjakohased ja põhjendatud (punkt 2);
- hankija tagab konkurentsi efektiivse ärakasutamise riigihankel, kusjuures avalik-õigusliku juriidilise isiku või avalikke vahendeid kasutava eraõigusliku isiku osalemine riigihankes ei tohi moonutada konkurentsi tema poolt avalike vahendite kasutamise tõttu (punkt 3);
- hankija kasutab rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt, sõlmib hankelepingu parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte alusel ning viib riigihanke läbi mõistliku aja jooksul (punkt 5).

³ Riigihanke 300381 tehniline kirjeldus võetud käesoleva otsusega asja materjalide juurde; RHAD lisa 26 lisa 2 (dtl 28–31).

⁴ Riigihanke 299569 tehniline kirjeldus võetud käesoleva otsusega asja materjalide juurde; RHAD lisa 26 lisa 3 (dtl 32–34).

⁵ Dtl 51–52.

15. Kohtu hinnangul käsitles VAKO lisa 26 õiguspärasust kitsalt hankija õigusest määratleda riigihanke ese, jättes aga põhjendamatult analüüsimata kaebaja väited, mis puudutavad paralleelsete riigihangete läbiviimist lisa 26 punktides 4.2 ja 4.3 märgitud tööde ja teenuste osas. Kohtu hinnangul ei anna RHS hankijale õigust kuulutada välja paralleelseid riigihankesid sama teenuse osas või selliste tööde ja teenust ostmiseks, mille osas on hankija sõlminud kehtiva hankelepingu selliselt, et juba sõlmitud hankelepingu ning hangitava teenuse hankelepingute kehtivusajad kattuvad ja seda hankelepingut ei ole kehtivalt üles öeldud. Hankija ei ole toonud välja, et ta on riigihangetes 300381 ja 299569 sõlmitud kehtivad hankelepingud õiguspäraselt üles öelnud või et tal on sõlmitud hankelepingu tingimustes kirjas, et Veneküla parkla osas kehtib leping kuni hankelepingust tulenevate kohustuste täitmiseni või kuni objekti üleandmiseni käesoleva vaidluse aluseks olevas riigihankes sõlmitud hankelepingu alusel. Asjaolu, et hankija on pidanud õiguslikult võimalikuks olemasolevad hankelepingud üles öelda, ei tähenda, et see ka tulevikus realiseerub.

16. Kohtu hinnangul välistavad sellise hankija tegevuse RHS § 3 punktid 1, 3 ja 5 ning direktiivi 2014/24/EL aluspõhimõtted, kuna riigihange peab lähtuma reaalsest, objektiivselt olemasolevast hankevajadusest. Kui hankija hangib sama tööd või teenust kahelt erinevalt isikult paralleelselt mitme hankemenetluse kaudu, siis tekib vastuolu hankija kirjeldatud vajaduse ja hangitava vahel. Seejuures ei saa ka pakkuja, kes saab pakkumuse esitada hankes, mille pakkumuste esitamine saabub ajaliselt hiljem, olla kindel, et reaalne teenuse osutamine tulevikus on ikkagi võimalik. See mõjutab paratamatult ka pakkumuse hinda ning võib tuua kaasa olukorra, kus hankija tegevuse tõttu peab pakkuja sõlmitud lepinguid muutma või kandma nendega seoses leppetrahvi vms. Seega paralleelsete riigihangete läbiviimise korral ei ole pakkujatel võimalik ka mõistlikult hinnata lepingu tegelikku mahtu, majanduslikku väärtust, riske ja vastutuse jaotust. Samuti ei ole võimalik pakkujatel hinnata, kas ja millistel tingimustel hankija lõpuks teenust tellib. Selline olukord mõjutab pakkumuste kujundamist ja võrreldavust ning rikub selgelt RHS § 3 punktide 1 ja 5 põhimõtteid.

17. Eelnevast tulenevalt leiab kohus, et RHAD lisa 26 on vastuolus RHS § 3 punktidega 1, 3 ja 5 osas, milles hankija tellib punktides 4.2 ja 4.3 nimetatud teenuseid. Kohus mõönab, et vastuolu ületamine võib olla võimalik seeläbi, kui hankija muudab teenuste osutamise algusaega ning seab selle sõltuvusse riigihanke 300381 ja 299569 hankelepingute täitmise tähtaegadest, sarnaselt lisa 26 punktile 4.4, kus hankija on otsustanud teenust osta alates 01.01.2029 ehk alates ajast, mil riigihankes „Transpordiameti Veneküla veoautoparkla reoveemahuti tühjendus koos õli- ja liivapüüduuri hooldusega“ (viitenumber 283612) hankelepingu täitmine lõppeb.

18. Mis puudutab aga kaebaja tehtud viidet riigihankele viitenumbriga 300446, siis selles osas leiab kohus, et see ei ole kattuv käesoleva vaidluse aluseks olevas riigihankes hangitava reoveemahuti tühjenduse teenusega⁶, mistõttu ei ole RHAD selles osas vastuolus kehtiva õigusega. Riigihankes 300446 hankis hankija Transpordiameti hallatavate sadeveepumplate hooldus- ja valveteenust, mis hõlmab pumplate korrashoidu ja tõrgeteta toimimist 24/7. Praeguse asja aluseks olevas riigihankes on Transpordiameti eesmärgiks hankida mh Veneküla veoautoparkla reoveemahuti tühjendust koos õli- ja liivapüüduuri hooldusega.

(II)

19. Ehkki kohus mõönab, et praegusel juhul vaidlustatud riigihankega paralleelselt sama hankeeseme suhtes läbiviidavad riigihanked ja neis sõlmitud pikaajalised hankelepingud muudavad haavatavaks hankija väite, et tema eesmärk ja vajadus on hankida kompleksteenust,

---

⁶ Vrdl dtl 35 ja 51–52

siis ei tähenda see seda, et RHAD lisa 26 punktid 4.1 ja 4.4–4.6, mis ei ole riigihankes märgitud ajavahemikel juba kehtivate hankelepingutega kaetud, oleks vastuolus kehtiva õigusega. Kaebaja ei ole põhimõtteliselt vaidlustanud küsimust, et RHAD-i lisa 26 punktides 4.1 ja 4.4–4.6 toodud vaidlusalused tööd ja teenused on Veneküla parklateenuse osutamisel vajalikud. Küsimus on selles, et kas hankija võis vaidlusalused tööd ja teenused lisada riigiteede hooldushankesse ning tellida need selle raames. Sarnaselt VAKO-le leiab kohus, et vastus sellele küsimusele on jaatav.

20. VAKO on asja lahendamisel analüüsinud asjakohaselt otsuse punktis 11 hankija õigust määratleda hanketingimusi ja ostetavaid töid ning teenuseid – kohus nõustub nendega. Asja lahendamisel tuleb arvestada, et hankijal on hanketingimuste ja hanke struktuuri määratlemisel avar kaalutlusruum ning üksnes hankija otsustada on, mida, kuidas ja millistel tingimustel (sh millise hinna eest) ta hangib. Potentsiaalsetel pakkujatel puudub subjektiivne õigus nõuda, et hankija kujundaks hanketingimused neile soodsaimalt või korraldaks riigihankeid neile meelepärasel viisil, samuti ei ole neil õigust nõuda senise hankekorralduse jätkamist, eri teenuste eraldi hankimist või riigihanke osadeks jagamist (vt ka direktiivi 2014/24/EL põhjenduste punkt 78). Kui hankijal on konkreetsete tingimuste või hangete koondamise kehtestamiseks asjakohane ja mõistlik põhjus, võivad need tingimused olla pakkujatele ebasoodsad või ebameeldivad, ilma et see annaks aluse nõuda nende muutmist. Samas peab hankija tagama, et hanketingimused oleksid üheselt mõistetavad ning vastaksid võrdse kohtlemise, läbipaistvuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele. Nii RHS kui ka direktiiv 2014/24/EL lähtuvad eeldusest, et hankija võib vajadusi koondada ja korraldada ühishankeid, ega sisalda sätet, mis kohustaks hankijat hankeid osadeks jaotama üksnes seetõttu, et see oleks tehniliselt võimalik või pakkujatele sobivam. Kuna hanketingimuste ja hanke struktuuri kujundamine on hankija kaalutlusotsus, on selle kohtulik kontroll piiratud ning VAKO ja kohtud ei saa hinnata hankelepingu tingimuste majanduslikku otstarbekust (HKMS § 158 lg 3).

21. Kaebaja on toonud välja, et parkla opereerimise teenuse hankimine koos teehooldusteenusega on vastuolus RHS § 3 punktidega 1, 2, 3 ja 5 ja hankija ei ole varem selliselt teenust tellinud. Kohus sellega ei nõustu ning kohtu hinnangul on RHAD lisa 26 proportsionaalne hankija väljendatud eesmärgiga – hankida kõiki teenuseid ühelt lepingupartnerilt. Samuti ei nähtu kohtule, et RHAD lisa 26 rikuks võrdse kohtlemise põhimõtet või see välistaks konkurentsi efektiivse ärakasutamise. Kohtule ei nähtu ka säästlikkuse ja otstarbekuse põhimõtte rikkumist, ehkki välistatud ei ole praegusel juhul see, et vaidlusalused tööd ja teenused võivad küll konkreetse hankelepingu raames olla hinna mõttes kallimad, ent ühe lepingu põhimõtte võimaldab maandada riske, mis mitme erineva lepingupartneri korral võivad esile tõusta.

22. Kohus ei nõustu kaebaja etteheitega, et kuna varem ei ole vaidlusaluseid töid ja teenuseid sel viisil hangitud, siis ei tohiks hankija seda teha ka tulevikus. Veneküla parkla avati 2023. aastal ehk praegu kehtiva hankelepingu ajal⁷, mistõttu on ilmselge, et selle toimimiseks ja seal vajalike teenuste osutamiseks pidi hankija korraldama eraldiseisvad hanked. Kohtu hinnangul ei ole asjakohased ka need kaebaja väited, mille kohaselt ei ole hankija ka teiste riigimaanteede võrgustikku kuuluvate parklate osas kompleksteenust tellinud, kuivõrd üksi õigusakt ei kohusta hankijat käsitlema kõiki objekte ühetaoliselt ning välistama nt pilootprojektide korraldamise, et selgitada välja, kas senise praktika jätkamine on vajalik ja otstarbekas.

23. Kohtu hinnangul ei piira osaliselt kompleksteenuse hankimine konkurentsi ning tõendamata on kaebaja väited, et sel viisil riigihanke korraldamine võiks konkurentsi vähendada. Samuti ei ole hankija lisa 26 lisamisega muutunud kvalifitseerimismõtteid vms, mis takistaks isikutel, kes

---

⁷ Riigihange viitenumbri 228027 „[Ida-Harju hooldepiirkonna riigiteede korrashoid 2021-2026](#)“.

igapäevaselt teede hooldamisega tegelevad, riigihankel osaleda või seaks eelise neile isikutele, kes tegelevad vaidlusaluste tööde ja teenuste osutamisega seotud valdkondades.

24. Riigihanke osadeks jaotamist reguleerivad RHS §-d 27 ja 28. RHS § 27 reguleerib ühe riigihanke siseselt riigihanke osadeks jagamist ning RHS § 28 reguleerib aga ühe riigihanke jaotamist eraldi riigihangeteks. Kaebaja heidab hankijale ette põhjendamiskohustuse rikkumist, viidates RHS § 27 lg-le 2. Ehkki kohus möönab, et RHAD-is ei ole põhjendatud, miks hankija pärast riigihanke väljakuulutamist otsustas liita sellesse vaidlusalused tööd ja teenused, siis nõustub kohus VAKO otsuse punktis 10 tooduga, mille kohaselt ei ole praegusel juhul alust kohustada hankijat viima RHAD-i RHS § 27 lg 2 kohaste põhjenduste osas vastavusse õigusaktidega esitatud nõuetega. Seda möönis kaude kaebaja ka kohtuistungil, et kaebuse eesmärgiks ei ole see, et hankija RHS § 27 lg-s 2 toodud põhjendamiskohustuse täidaks.

25. Vaidlustus- ja kohtumenetluses põhjendas hankija vaidlusaluste tööde ja teenuste lisamist RHAD-i sellega, et kuna teede äärsed parklad on riigiteede lahutamatu osa ja vajalikud liiklusohutuse ning elutähtsa teenuse tagamiseks, siis soovitakse hankida kompleksteenust ühelt pakkujalt, kuna eeldatavasti on see tehnilis-majanduslikult soodsam ning ka teede kasutajate huvides on, et teehooldaja tagab, et kogu hooldepiirkonna teedevõrk, sh ka parkla ning seal asuvad rajatised, vastavad kõigile heakorranõuetele. Lisaks tõi hankija välja, et kui üks lepingupartner vastutab terviklahenduse eest, siis vähendab see “hallide alade” ja vastutuslünkade riski. Kohtu hinnangul on need põhjendused asjakohased ja piisavad, ega ole meelevaldsed. Sarnaselt vaidlustuskomisjonile ei kontrolli ka kohus, kas hankija otsus on majanduslikult põhjendatud või otstarbekas.

26. Eelnevast tulenevalt jääb kaebus rahuldamata osas, mis puudutab kaebaja väiteid, et RHAD lisa 26 punktid 4.1 ja 4.4–4.6. on vastuolus kehtiva õigusega.

(III)

27. Kuna kohus rahuldab kaebuse osaliselt ning tühistab osaliselt VAKO otsuse, siis tuleb kohtul otsustada ka VAKO menetluses kantud menetluskulude jaotus.

28. Hankeasjade menetlemist reguleeriv HKMS 28. ptk ei sätesta erisusi menetluskulude jaotamisel. Menetluskulud tuleb seega jaotada üldises, see tähendab HKMS 11. ptk-s sätestatud, korras. HKMS § 108 kohaselt kannab menetluskulud pool, kelle kahjuks otsus tehakse (lg 1). HKMS § 109 lg 6 kohaselt mõistab kohus välja üksnes vajalikud ja põhjendatud menetluskulud. Kohus võtab menetluskulude jaotusel arvesse asja mahukust, õiguslikku keerukust ja menetlustoimingute arvu. Haldusasja ei ole põhjust pidada tavapärasest keerukamaks ning võrreldes VAKO menetlusega on vaidlusaluste küsimuste ring jäänud sisuliselt samaks. Kohtu hinnangul on VAKO otsuse peale kaebuse menetluskulude väljamõistmisel asjakohane kohtupraktika, mille kohaselt ei saa menetluskulud kõrgemas kohtuastmes olla üldjuhul suuremad kui eelmises kohtuastmes, sest kõrgema astme menetluses kulub õigusabi osutajal asjaga tegelemiseks eeldatavasti vähem aega (vt Riigikohtu halduskolleegiumi 28.06.2017 otsus asjas nr [3-3-1-73-16](#), punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

29. Kaebaja vaidlusmenetluse kulud on 4353,40 eurot (sh riigilõiv 1280 eurot). Kuna kohtu hinnangul oli vaidlustus põhjendatud 1/3 osas, siis tuleb hankijalt kaebaja kasuks välja mõista vaidlustusmenetluse menetluskulu 1450 eurot, millest riigilõiv on 426,67 eurot. Kohtumenetluses taotleb kaebaja menetluskulude hüvitamist summas 5715,40 eurot (sh riigilõiv 1300 eurot). Kohtu hinnangul tuleb sarnaselt vaidlustusmenetluse menetluskuludele kaebaja kasuks hankijalt välja mõista põhjendatud menetluskulu 1/3 ulatuses. Kohtule ei nähtu, et menetluse fookus ja

vaidlusküsimused oleks kohtumenetluses vaidlustusmenetlusega võrreldes muutunud, mistõttu peab kohus põhjendatuks hüvitada kaebajale kohtumenetluses kantud menetluskuludest 1500 eurot, millest riigilõiv on 433,33 eurot.

(allkirjastatud digitaalselt)